

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ VE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR - I

Editör

Prof. Dr. Fatma ÇALIŞANDEMİR

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ VE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR - I

Editör

Prof. Dr. Fatma ÇALIŞANDEMİR

Yazarlar

Şaban HÖL - Buşra SEVİM - Nida KILINÇ - Şehnaz CEYLAN - Ayşe GÖKÇEN
Fatma ÇALIŞANDEMİR - Derya ATALAY - Elveda KUYUCAK
İlknur TARMAN - Esra YEL - Fatma YAŞAR EKİCİ - Ayşegül ERGÜL
Sümevra ÇELİK KAHRAMAN - Arzu ARIKAN - Ayşe Dilşad ATALAR - Mine AYANOĞLU
Evren DENİZ TURAN - Sinem ERENER ÜNAL - Ceylan ÖZBEK AYAZ

ISBN: 978-625-382-117-3

E-ISBN: 978-625-382-118-0

DOI: 10.54637/vizetek.9786253821180

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Sayın okuyucularımız, bandrolsüz yayınları satın almamanızı diliyoruz.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Tasarımcısı / Koordinatörü: Seda AYGÜN

Kapak Tasarımı: Abdulkadir EMİROĞLU

Dizgi & Mizanpaj: Zeynep ERTUĞRUL

Baskı: Ankara | Aralık, 2025



Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizeteki yayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1 Yenimahalle/ANKARA

Tel.: 0 (312) 395 85 71

Matbaa Sertifika No: 47479

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ VE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR - I

Editör

Prof. Dr. Fatma ÇALIŞANDEMİR

ÖN SÖZ

Erken çocukluk dönemi insan yaşamının en hassas ve en önemli dönemlerinden biridir. Bu dönemde çocuklara verilen eğitim onların geleceğini inşa etmekle birlikte toplumların yapısına da şekil vermektedir. Bu nedenle de erken çocukluk eğitimi tüm dünya genelinde uygulanan farklı yaklaşımlarla, eğitim programlarıyla ayrı bir yer almakta ve ayrı bir değer taşımaktadır.

Günümüzde eğitim, sadece bilgi aktarımı değil; değişen dünyanın dinamiklerine uyum sağlayabilen, eleştirel düşünen ve duygusal dayanıklılığı yüksek bireyler yetiştirme sanatı haline dönüşmüştür. Teknolojideki gelişmeleri takip etmek, bu teknolojileri erken çocukluk eğitiminde kullanmak; bununla birlikte doğadan, değerlerden kopmadan çocukları yeni yüzyıllara hazırlayacak şekilde eğitmeye çalışmak hepimizin amacıdır.

Elinizdeki bu eser, insan gelişiminin en kritik ve dönüştürücü evresi olan erken çocukluk dönemindeki çocukların eğitime yönelik farklı ülkelerde uygulanan eğitim programlarının nasıl planlanıp, nasıl uygulandığı ve sonuçlarının neler olduğuna ilişkin bulguların yer aldığı bilimsel bir kitaptır. Farklı ülkelerde uygulanan erken çocukluk eğitim yaklaşımlarının çeşitliliği ve zenginliği nedeni ile söz konusu yaklaşımlar tek kitap yerine iki cilt halinde hazırlanmıştır. Bu kitap serinin ilki olarak yer almaktadır.

Bilimsel yetkinlikleri ve titiz çalışmalarıyla katkı sunan tüm yazarlara; kitabın düzenlemesi sürecindeki katkılarından dolayı doktora öğrencim Ayşe Gökçen'e; eserin ortaya çıkış sürecinde sundukları emekler için değerli Seda AYGÜN'e ve Vizetek Yayıncılık'ın tüm ekibine teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

Oyun Arkadaşından Öğrenme Aracına: Erken Çocukluk Eğitiminde Eğitsel Robotların Kullanımı	1
<i>Şaban HÖL</i>	

2. BÖLÜM

Erken Çocukluk Döneminde Bilinçli Farkındalık (Mindfulness) Uygulamaları.....	27
<i>Buşra SEVİM</i>	
<i>Nida KILINÇ</i>	
<i>Şehnaz CEYLAN</i>	

3. BÖLÜM

Kimlikli Bebekler: Erken Çocukluk Eğitiminde Kapsayıcı Bir Yaklaşım	49
<i>Ayşe GÖKÇEN</i>	
<i>Fatma ÇALIŞANDEMİR</i>	

4. BÖLÜM

Erken Çocukluk Eğitiminde Piramit Metodu: Kuramsal Temeller ve Uygulama Süreci	67
<i>Derya ATALAY</i>	

5. BÖLÜM

Oyunla Başlayan Projeler: Erken Çocuklukta Keşfetme Süreci.....	87
<i>Derya ATALAY</i>	

6. BÖLÜM

High Scope Programı	105
<i>Elveda KUYUCAK</i>	
<i>İlknur TARMAN</i>	

7. BÖLÜM

21. Yüzyıl Becerileri ve Erken Çocukluk Eğitimi	131
<i>Esra YEL</i>	

8. BÖLÜM

Bilimsel Süreç Becerileri Açısından Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul
Öncesi Eğitim Programı'nın Değerlendirilmesi 149

Fatma YAŞAR EKİCİ

9. BÖLÜM

Erken Çocukluk Eğitiminde Yansıtıcı ve Katılımcı Bir Değerlendirme
Yöntemi Olarak Video Uyarımlı Hatırlama 189

Ayşegül ERGÜL

10. BÖLÜM

Okul Öncesi Eğitimde Yapay Zekâ Teknolojisi: Çocuklar Açısından Çok
Yönlü Bir Değerlendirme 215

Sümeyra ÇELİK KAHRAMAN

Arzu ARIKAN

11. BÖLÜM

Duyusal Dünyaya İlk Adımlar: Bebeklik Döneminde Gelişim, Eğitim ve
Değerlendirme..... 239

Ayşe Dilşad ATALAR

12. BÖLÜM

Okul Öncesi Dönem ve Bank Street (Gelişimsel Etkileşim) Yaklaşımının
Günlük Yaşam Becerilerinin Gelişimine Etkisi 259

Mine AYANOĞLU

Evren DENİZ TURAN

13. BÖLÜM

Erken Çocukluk Dönemi Sınıf İçi Etkili Soru Sorma Stratejileri 273

Sinem ERENER ÜNAL

14. BÖLÜM

Okul Öncesi Dönemdeki Çocuklarla Yapılan Oryantiring Araştırmaları:
Sistematik Derleme 299

Ceylan ÖZBEK AYAZ